

BÁO CÁO

Kết quả thực hiện chính sách người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số giai đoạn 2021-2022; phương hướng, nhiệm vụ, giải pháp thực hiện trong thời gian tới

Căn cứ Công văn số 1233/BDT-HCTH, ngày 09 tháng 11 năm 2022 của Ban Dân tộc, về việc báo cáo kết quả thực hiện chính sách người có uy tín.

Ủy ban nhân dân huyện Đắk Hà báo cáo về kết quả thực hiện chính sách người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số giai đoạn 2021-2022; phương hướng, nhiệm vụ, giải pháp thực hiện trong thời gian tới như sau:

I. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo, hướng dẫn triển khai thực hiện

- Ủy ban nhân dân huyện chỉ đạo các cơ quan chuyên môn, Ủy ban nhân dân các xã, thị trấn tiếp tục triển khai thực hiện hiệu quả các văn bản của Trung ương, tỉnh, các sở, ngành liên quan¹ có liên quan đến người có uy tín và chính sách người có uy tín.

- Chỉ đạo Phòng Dân tộc chủ trì, phối hợp với các đơn vị liên quan, UBND các xã, thị trấn tham mưu, thực hiện tốt việc thăm hỏi, tặng quà người có uy tín trong dịp lễ, tết; thăm hỏi người có uy tín, người thân người có uy tín ốm đau, qua đời.

II. Kết quả thực hiện

1. Công tác phát huy vai trò và những đóng góp của đội ngũ người uy tín

1.1. Trong tuyên truyền, vận động thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước

- Nhìn chung, thời gian qua đội ngũ người có uy tín tại các thôn trên địa bàn xã, thị trấn đã chủ động liên hệ và phối hợp với cấp ủy, chính quyền, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các đoàn thể ở địa phương trong việc tuyên truyền các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước để mọi người trong cộng đồng biết và vận động, tổ chức cho đồng bào dân tộc thiểu số thực hiện tốt. Trong đó, trọng tâm là thực hiện chính sách dân tộc, chính sách đại đoàn kết dân tộc của Đảng, Nhà nước;

¹Quyết định số 12/2018/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ về tiêu chí lựa chọn, công nhận người có uy tín và chính sách đối với người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số; Quyết định số 28/2019/QĐ-UBND, ngày 25/12/2019 của UBND tỉnh Kon Tum Quy định vị trí chức năng, vai trò, nhiệm vụ của người có uy tín trong vùng đồng bào DTTS; Công văn số 45/BDT-CSDT, ngày 17/01/2020 của Ban Dân tộc tỉnh về việc triển khai thực hiện Quyết định số 28/2019/QĐ-UBND, ngày 25/12/2019 của Ủy ban nhân dân tỉnh Kon Tum.

quán triệt để đồng bào không nghe, không tin, không làm theo kẻ xấu xúi dục, kích động, lợi dụng vấn đề dân tộc, tôn giáo để chống phá Đảng, Nhà nước.

- Tích cực tham gia vận động, tuyên truyền về thực hiện chính sách dân tộc, chính sách đại đoàn kết dân tộc của Đảng, Nhà nước đạt hiệu quả cao. Đặc biệt là công tác tuyên truyền để người dân vùng dân tộc thiểu số nâng cao nhận thức về dịch bệnh Covid-19; hiểu rõ được những diễn biến phức tạp, nguy cơ, thách thức và hậu quả từ đó nâng cao trách nhiệm, nghĩa vụ, quyền lợi của người dân trong việc thực hiện các nội dung chỉ đạo của Trung ương, tỉnh, Huyện ủy, UBND huyện về phòng, chống dịch Covid-19; Hướng dẫn người dân vùng DTTS biết cách phòng, chống dịch Covid-19 với hình thức phù hợp với tình hình thực tế tại địa phương.

1.2. Trong phát triển kinh tế - xã hội, xóa đói giảm nghèo, xây dựng nông thôn mới

- Người có uy tín trong vùng đồng bào DTTS đã phát huy vai trò trong công tác vận động, tuyên truyền đến Nhân dân, người nghèo vùng đồng bào dân tộc thiểu số, làm cho đồng bào trong vùng chuyển đổi hành vi để tự vươn lên thoát khỏi đói nghèo và phấn đấu vươn lên làm giàu.

- Nhiều dự án, chính sách giảm nghèo được thực hiện đồng bộ và phù hợp đã có tác động hỗ trợ mạnh mẽ giúp nhiều hộ nghèo nhanh chóng thoát nghèo.

1.3. Trong xây dựng hệ thống chính trị cơ sở và khối đại đoàn kết dân tộc:

Người uy tín trên địa bàn huyện được cập nhật thông tin cần thiết về tình hình chính trị, kinh tế - xã hội ở địa phương, từ đó phát huy vai trò của người uy tín trong việc tham gia đóng góp vào các Chương trình, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội, giữ gìn an ninh nông thôn, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn và cùng chính quyền địa phương tổ chức tuyên truyền, phổ biến để đồng bào dân tộc thiểu số tích cực thực hiện.

1.4. Trong giữ gìn an ninh, quốc phòng và trật tự xã hội:

Người uy tín đã chủ động nắm bắt tình hình dư luận xã hội, tình hình nổi cộm tại cơ sở nơi cư trú; tình hình đời sống, tâm tư, nguyện vọng chính đáng của đồng bào các DTTS để phản ánh kịp thời cho chính quyền địa phương thông qua các buổi sinh hoạt thôn, gặp mặt của các cấp, các ngành,...

1.5. Giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc:

Thường xuyên tuyên truyền, vận động người dân, các tín đồ tôn giáo tích cực tham gia lao động sản xuất, giảm nghèo; tham gia hưởng ứng các phong trào “Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc”; “Toàn dân tham gia đấu tranh phòng, chống tội phạm”; “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư” và các phong trào thi đua khác đã được triển khai thực hiện có hiệu quả; công tác vận động, giữ gìn, phát huy phong tục tập quán tốt đẹp; bài trừ những hủ tục lạc hậu, góp phần bảo tồn bản sắc văn hóa dân tộc và xây dựng đời sống văn hóa mới, nông thôn mới tại cộng đồng dân cư được cải thiện rõ rệt: vận động cộng đồng dân cư sửa chữa nhà rông truyền thống; nghệ

nhân tu tạo, chỉnh âm công chiêng, dạy đánh công chiêng, xoang, dệt thổ cẩm cho thanh thiếu niên, nhân dân trong thôn mua sắm và sử dụng trang phục truyền thống².

1.6. Những tấm gương tiêu biểu của người có uy tín, nhân sĩ trí thức, doanh nhân dân tộc thiểu số trên các lĩnh vực

- Hằng năm UBND huyện tổ chức khen thưởng các già làng đã có thành tích trong các phong trào thi đua, góp phần thực hiện Đại đoàn kết dân tộc trên địa bàn huyện; trong công tác xây dựng và củng cố khối đại đoàn kết toàn dân; trong sự nghiệp xây dựng, phát triển kinh tế - xã hội, giữ vững an ninh - quốc phòng (*trong các đối tượng già làng được UBND huyện khen thưởng có đối tượng là Người có uy tín trong vùng đồng bào DTTS theo quy định*). Tổng số người có uy tín trong vùng đồng bào DTTS tiêu biểu năm 2021 được UBND huyện khen thưởng theo Quyết định³ là 04 người⁴.

- Thực hiện Kế hoạch số 79/KH-BDT, ngày 01/11/2022 của Ban Dân tộc, về việc tổ chức Hội nghị “Biểu dương, tôn vinh người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn tỉnh Kon Tum” năm 2022, Ủy ban nhân dân huyện triển khai rà soát, lựa chọn, lập danh sách người uy tín tiêu biểu đề nghị Trưởng Ban Dân tộc tặng Giấy khen⁵ là: 05 người.

1.7. Công tác kiểm tra, giám sát, đôn đốc, sơ kết, đánh giá thực hiện chính sách đối với người có uy tín:

Được UBND huyện lồng ghép trong kế hoạch kiểm tra, giám sát, đôn đốc triển khai thực hiện các chương trình, chính sách dân tộc hằng năm, giao Phòng Dân tộc là cơ quan chủ trì, tổ chức thực hiện và báo cáo kết quả cấp thẩm quyền theo quy định.

2. Thực hiện chế độ, chính sách đối với người có uy tín

2.1. Tập huấn, bồi dưỡng

- Tham mưu UBND huyện rà soát, lập danh sách cử 50 lượt đại biểu là người có uy tín trong đồng bào DTTS tham gia tập huấn, bồi dưỡng kiến thức năm 2022⁶; giới thiệu 02 người có uy tín tiêu biểu của huyện tham gia đoàn tham quan, học tập kinh nghiệm ngoài tỉnh.

² Điển hình là xã Đăk Pxi. Hiện nay xã Đăk Pxi có: 10 nhà rông truyền thống, 12 bộ công chiêng, 10 đội công chiêng, xoang người, trong đó 05 đội người lớn và 05 đội thiếu niên. 100% các thôn đều mua sắm trang phục truyền thống. Có 02 Nghệ nhân biết chỉnh công chiêng. Có người uy tín A Sao thôn Đăk Wek tổ chức truyền dạy công chiêng cho học sinh tại trường THCS Đăk Pxi.

³ Quyết định số 1286/QĐ-UBND ngày 24/12/2021 của Chủ tịch UBND huyện Đăk Hà về việc khen thưởng già làng có thành tích trong công tác năm 2021.

⁴ A Wôi: thôn Đăk Tiêng Kơ Tu - Xã Đăk La; A Bôi: Thôn Đăk Kơ Đem - Xã Đăk Ui; A Chuh: Thôn Đăk Wek - Xã Đăk Pxy; Luân Quang Phụng: Thôn Đăk Xuân - Xã Đăk Ngọc.

⁵ Công văn số 3113/UBND-TH, ngày 10/11/2022 về việc gửi danh sách đại biểu tham dự Hội nghị và đề nghị tặng giấy khen của Trưởng Ban Dân tộc theo Kế hoạch số 79/KH-BDT.

⁶ Công văn số 840/ UBND-TH ngày 12/4/2022 của UBND huyện về triệu tập đại biểu người có uy tín trong đồng bào DTTS tham gia Hội nghị tập huấn, bồi dưỡng kiến thức năm 2022 trên địa bàn huyện Đăk Hà; Công văn 2187/UBND-PDT ngày 17/8/2022 về việc triệu tập đại biểu là người có uy tín trong ĐBDTTS tham gia tập huấn bồi dưỡng kiến thức (đợt 2).

2.2. Hỗ trợ vật chất, động viên tinh thần

Hàng năm xây dựng Kế hoạch⁷ tổ chức thăm hỏi, tặng quà đối với người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số (DTTS) trên địa bàn huyện.

- Năm 2021: Tổ chức thăm hỏi, tặng **216** suất quà cho người có uy tín trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số (DTTS) trên địa bàn huyện, với tổng số tiền là **115** triệu đồng; Trong đó: đợt 1 - nhân dịp Tết Nguyên đán Nhâm Dần năm 2021 (**74** suất quà/**74** người, với số tiền là **37** triệu đồng, chi phí vận chuyển **3,5** triệu); đợt 2 - nhân dịp lễ Quốc khánh 02/9/2021 (**số 142** suất quà cho **142** người có uy tín⁸, với số tiền là **71** triệu đồng, chi phí vận chuyển **3,5** triệu đồng).

- Năm 2022:

+ Tổ chức thăm hỏi, tặng **146** suất quà cho người có uy tín trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số (DTTS) trên địa bàn huyện, với tổng số tiền là **72,928** triệu đồng; Trong đó: đợt 1 - nhân dịp Tết Nguyên đán Nhâm dần năm 2022 (**74** suất quà/**74** người với số tiền là **37** triệu đồng); đợt 2 - nhân dịp lễ Quốc khánh 02/9/2022 (**số 72** suất quà/**72** người, với số tiền là **35,928** triệu đồng).

+ Tổ chức thăm viếng 02 người có uy tín trong vùng đồng bào DTTS trên địa bàn xã Đăk Ui qua đời⁹ với số tiền là **01** triệu đồng.

+ Phối hợp với Ủy ban Dân tộc Trung ương và Ban Dân tộc tỉnh thăm hỏi, tặng quà nhân dịp Tết Nguyên đán Nhâm Dần năm 2022 cho 04 cơ quan, đơn vị và **135** đối tượng là người có uy tín trong vùng đồng bào DTTS; nhân sĩ trí thức tiêu biểu trong vùng đồng bào DTTS; hộ gia đình chính sách, học sinh người DTTS có hoàn cảnh khó khăn với tổng số tiền là 133 triệu đồng¹⁰.

+ Phối hợp với Ban Dân tộc tỉnh, UBND các xã, thị trấn tổ chức trao 12 điện thoại của Quỹ Thiện Tâm (VinGroup) cho 12 người có uy tín trong vùng đồng bào DTTS tại các thôn trên địa bàn huyện (trao tặng vào ngày 14/6/2022)¹¹.

3. Bố trí kinh phí, nguồn lực thực hiện chính sách:

Công tác bố trí kinh phí, nguồn lực được thực hiện đảm bảo đúng quy định, ngoài nguồn ngân sách Trung ương phân bổ có mục tiêu, hàng năm UBND huyện cân đối và bố trí từ ngân sách huyện hỗ trợ thực hiện các nội dung của chính sách trên địa bàn đảm bảo theo kế hoạch đề ra.

⁷ Kế hoạch số 02/KH-UBND, ngày 06/01/2021 của Ủy ban nhân dân huyện về việc thăm hỏi, tặng quà đối với người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số (DTTS) trên địa bàn huyện năm 2021; Kế hoạch số 04/KH-UBND, ngày 05/01/2022 của UBND huyện về thăm hỏi, tặng quà cho đối tượng người có uy tín trong đồng bào DTTS năm 2022.

⁸ 74 người có uy tín được UBND tỉnh phê duyệt và 68 người có uy tín được UBND huyện đề nghị nhưng chưa được UBND tỉnh phê duyệt.

⁹ Ông A Năm, thôn Mnhuô Mriang và ông U Địa, thôn Năng Triang xã Đăk Ui.

¹⁰Trong đó: quà của Ban dân tộc Trung ương là 84 suất, bao gồm tiền mặt và quà trị giá 78 triệu đồng; quà của Ban dân tộc tỉnh là 55 suất, với tổng số tiền là 55 triệu đồng.

¹¹ Công văn số 500/BDT-HCTH, ngày 01/6/2022 của Ban Dân tộc tỉnh Kon Tum, về việc phối hợp tổ chức trao điện thoại của Quỹ Thiện Tâm (VinGROUP) cho 12 cái/12 người có uy tín trong vùng đồng bào DTTS tại các thôn trên địa bàn huyện.

III. Đánh giá chung

1. Kết quả đạt được

- Vai trò người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn huyện là những người có kiến thức, biết cách làm, phát triển kinh tế, chấp hành tốt các chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, luôn gương mẫu đi đầu trong các phong trào thi đua yêu nước, phong trào xây dựng thôn, làng văn hóa. Người có uy tín là trưởng họ tộc, người có chức sắc trong tôn giáo, bí thư chi bộ ở các khu dân cư, có vai trò và phạm vi ảnh hưởng đến cộng đồng cao hơn và thường xuyên hơn. Trong lao động sản xuất phát triển kinh tế, những người có uy tín trong đồng bào thiểu số thường là những gia đình có kinh tế khá, do vậy họ luôn đi đầu trong các cuộc vận động thực hiện ứng dụng khoa học trong sản xuất, xây dựng những mô hình kinh tế mới đạt hiệu quả; từ đó tuyên truyền và nhân rộng trong cộng đồng khu dân cư cùng thực hiện.

- Phần lớn người có uy tín trên địa bàn huyện đã phát huy tốt vai trò của mình trên các mặt hoạt động. Đồng thời vận động được con cháu, người thân trong gia đình, dòng họ, mọi người trong cộng đồng thôn, làng phát triển sản xuất, ổn định đời sống, giảm nghèo và xây dựng khối đại đoàn kết dân tộc.

2. Tồn tại, khó khăn, vướng mắc

- Về cơ chế thực hiện: Phần lớn đội ngũ này đã lớn tuổi, chủ yếu cư trú ở địa bàn vùng sâu vùng xa, vùng kinh tế - xã hội đặc biệt khó khăn, địa bàn phức tạp, có nơi là trọng điểm về an ninh trật tự; việc tiếp cận thông tin, phương tiện truyền thông, internet còn nhiều hạn chế.

- Về chế độ, chính sách: chính sách ưu đãi cho người có uy tín trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số còn hạn chế, việc thực hiện còn gặp khó khăn, chỉ quy định thăm, tặng quà nhân dịp các ngày lễ, tết, ốm đau, qua đời.

3. Nguyên nhân của tồn tại, hạn chế

- *Nguyên nhân của kết quả đạt được:*

+ Được phổ biến các chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, chủ trương của cấp ủy, chính quyền địa phương thông qua các Hội nghị biểu dương người có uy tín, các buổi gặp mặt nhân các ngày lễ, tết nhằm nâng cao nhận thức của người có uy tín một cách rộng rãi.

+ Thường xuyên tham gia tập huấn, bồi dưỡng kiến thức, tham quan học hỏi kinh nghiệm nhằm, góp phần nâng cao hơn nữa vị trí, vai trò của người có uy tín trong cộng đồng dân cư.

- *Nguyên nhân của tồn tại, hạn chế:*

+ Một số người uy tín có hoàn cảnh kinh tế khó khăn, trình độ còn hạn chế.

+ Người uy tín trong vùng đồng bào DTTS tuổi cao, ảnh hưởng nhiều đến việc tuyên truyền, vận động người dân thuyết phục, dẫn đến việc góp phần phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo quốc phòng - an ninh đôi lúc chưa cao.

+ Do dân cư sống rải rác, giao thông đi lại khó khăn, nhận thức của người dân ở vùng sâu, vùng xa, vùng dân tộc thiểu số còn hạn chế; một số ít người có uy tín sau khi được bầu chọn chưa phát huy tốt vai trò trách nhiệm của mình.

IV. Phương hướng, nhiệm vụ, giải pháp thực hiện chính sách đối với người có uy tín giai đoạn 2023-2025

1. Phương hướng

- Tăng cường công tác vận động, tuyên truyền sâu rộng trong nhân dân ý nghĩa, tầm quan trọng các chương trình, chính sách của Đảng và Nhà nước hỗ trợ cho Nhân dân vùng đồng bào DTTS, xã đặc biệt khó khăn nhằm đảm bảo và thúc đẩy sự bình đẳng, đoàn kết, tương trợ giúp nhau cùng phát triển, tôn trọng và giữ gìn bản sắc văn hóa của các dân tộc.

- Tiếp tục triển khai thực hiện các chính sách đối với Người có uy tín theo Quyết định số 12/2018/QĐ-TTg, ngày 06/3/2018 của Thủ tướng Chính phủ, về tiêu chí lựa chọn công nhận người có uy tín và Chính sách đối với người có uy tín trong đồng bào DTTS; Quyết định số 28/2019/QĐ-UBND, ngày 25/12/2019 của UBND tỉnh Kon Tum.

2. Nhiệm vụ, giải pháp thực hiện

- Tiếp tục phát huy vai trò hạt nhân cơ sở tạo sức lan tỏa điển hình trong cộng đồng, khu dân cư vận động Nhân dân chăm lo phát triển sản xuất, ổn định an ninh trật tự góp phần phát triển kinh tế - xã hội, từng bước ổn định nâng cao thu nhập; tiếp tục hưởng ứng các phong trào góp sức chung tay xây dựng nông thôn mới.

- Phối hợp với các ban, ngành, đoàn thể thôn để triển khai có hiệu quả các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước đến với toàn thể nhân dân.

- Tạo điều kiện thuận lợi để người uy tín tiếp tục phát huy vị trí, vai trò, nhiệm vụ của mình trong công cuộc xây dựng và phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo an ninh trật tự tại địa phương.

V. Đề xuất, kiến nghị

Đề nghị UBND tỉnh, Ban Dân tộc tỉnh kiến nghị với cấp Trung ương:

- Đề nghị các bộ, ngành Trung ương sớm triển khai thực hiện chính sách cấp thí điểm Ra-đi-ô theo Quyết định 1860/QĐ-TTg, ngày 23/11/2017 của Thủ tướng Chính phủ; hạn chế việc cấp phát báo, tạp chí bằng giấy, nhằm đáp ứng nhu cầu phát triển và phù hợp với đối tượng là người có uy tín (*tuổi cao, khả năng đọc, nhìn hạn chế*).

- Đề nghị Ủy ban Dân tộc phối hợp với các bộ, ngành Trung ương tham mưu Thủ tướng Chính phủ xây dựng chính sách quy định chế độ phụ cấp đối với người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số; xây dựng chính sách mua Bảo hiểm y tế cho những

người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số không thuộc thành phần hưu trí, gia đình chính sách, người có công...

Trên đây là Báo cáo kết quả thực hiện chính sách người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số giai đoạn 2021-2022; phương hướng, nhiệm vụ, giải pháp thực hiện trong thời gian tới của Ủy ban nhân dân huyện Đắk Hà./.

Nơi nhận:

- Ban Dân tộc tỉnh (b/c);
- TT Huyện ủy (b/c);
- TT HĐND huyện (b/c);
- CT, PCT UBND huyện;
- LĐ, CV VP;
- Lưu: VT, PDT.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Phạm Thị Thương